

ดร.สิงห์ทอง บัวชุม
D.P.A., ป.ร.ด., ร.ป.ด., ร.ป.ม., นม.

สถาบัน THE BEST CENTER

2145/7 ซ.รามคำแหง 43/1 ถ.รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทร. 0-2318-6868, 0-2314-1492 โทรสาร 0-2718-6274

คุณภาพทางวิชาการต้องมาที่ 1

www.thebestcenter.com; www.facebook.com/bestcentergroup

คู่มือเตรียมสอบ

วิศวกรรมโยธา

ปฏิบัติการ กรมศิลปากร

ประกอบด้วย

- กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร
- กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารก่อสร้างอาคาร
- ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก
- ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบโครงสร้างไม้
- ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบโครงสร้างเหล็ก
- ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบฐานราก
- ความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์โครงสร้าง
- ความรู้เกี่ยวกับระบบระบายน้ำ ถังเก็บน้ำ ท่อส่งน้ำ ท่อระบายน้ำ
- ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างทาง
- ความรู้เกี่ยวกับระบบอุปกรณ์ประกอบอาคาร

เปิดติวครบวงจร

ทุกหน่วยงานสอบ และติวทางไปรษณีย์

ติดต่อ 02-3186868, 02-3141492

ศูนย์รวมคู่มือเตรียมสอบและแนวข้อสอบ
มีบริการจัดส่งพัสดุ หรือสั่งแบบ e-book
download ได้ที่ @thebestcenter
หรือไอดีไลน์ 0627030008

270.-

คำนำ

คู่มือเตรียมสำหรับตำแหน่งวิศวกรโยธาปฏิบัติการ กรมศิลปากร เล่มนี้ โดยทางสถาบัน THE BESTCENTERและคณะได้เรียบเรียงขึ้นเพื่อให้ผู้สมัครสอบใช้สำหรับเตรียมตัวสอบในการสอบแข่งขันฯ ในครั้งนี้

ดังนั้นทางสถาบัน THE BEST CENTER ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงได้จัดทำหนังสือเล่มนี้ขึ้นมา ประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับการเนื้อหา พ.ร.บ. ระเบียบและเจาะแนวข้อสอบเพื่อให้ผู้ที่สอบได้เตรียมตัวอ่านล่วงหน้า มีความพร้อมในการทำข้อสอบ

ท้ายนี้ คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทางสถาบัน THE BEST CENTER ที่ได้ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดทำต้นฉบับนี้ ทำให้หนังสือเล่มนี้สามารถสำเร็จขึ้นมาเป็นเล่มได้ พร้อมกันนี้คณะผู้จัดทำขออ้อมรับข้อบกพร่องใด ๆ อันเกิดขึ้นและยินดีรับฟังความคิดเห็นจากทุก ๆ ท่าน เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

ขอให้โชคดีในการสอบทุกท่าน
ฝ่ายวิชาการ
สถาบัน The Best Center
www.thebestcenter.com

สารบัญ

➤ ความรู้เกี่ยวกับกรมศิลปากร	1
➤ พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	11
★ แนวข้อสอบ พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522	
และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5 พ.ศ. 2558	53
➤ การออกแบบโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก	65
➤ การออกแบบโครงสร้างไม้และโครงสร้างเหล็ก	79
➤ การออกแบบฐานราก	108
➤ การวิเคราะห์โครงสร้าง	131
➤ การสำรวจและออกแบบ งานทางและโครงสร้าง	154
➤ การระบายน้ำ ถังเก็บน้ำ ท่อส่งน้ำ ท่อระบายน้ำ	169
➤ ระบบอุปกรณ์ประกอบอาคาร	176
➤ ความรู้เกี่ยวกับระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ในงานวิศวกรรม	181
➤ จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพวิศวกรรม	213
★ แนวข้อสอบ การออกแบบคอนกรีตเสริมเหล็ก	217
★ แนวข้อสอบ การออกแบบโครงสร้างไม้และโครงสร้างเหล็ก	224
★ แนวข้อสอบ ด้านการวิเคราะห์โครงสร้าง	229
★ แนวข้อสอบ ด้านการออกแบบโครงสร้าง	236
★ แนวข้อสอบ ด้านความแข็งแรงของวัสดุ	242
★ แนวข้อสอบ การบริหารจัดการโครงการก่อสร้าง	251
★ แนวข้อสอบ การสำรวจเพื่อการก่อสร้าง	256
★ แนวข้อสอบ วิศวกรรมโยธา	262

ความรู้เกี่ยวกับกรมศิลปากร

➤ ประวัติ

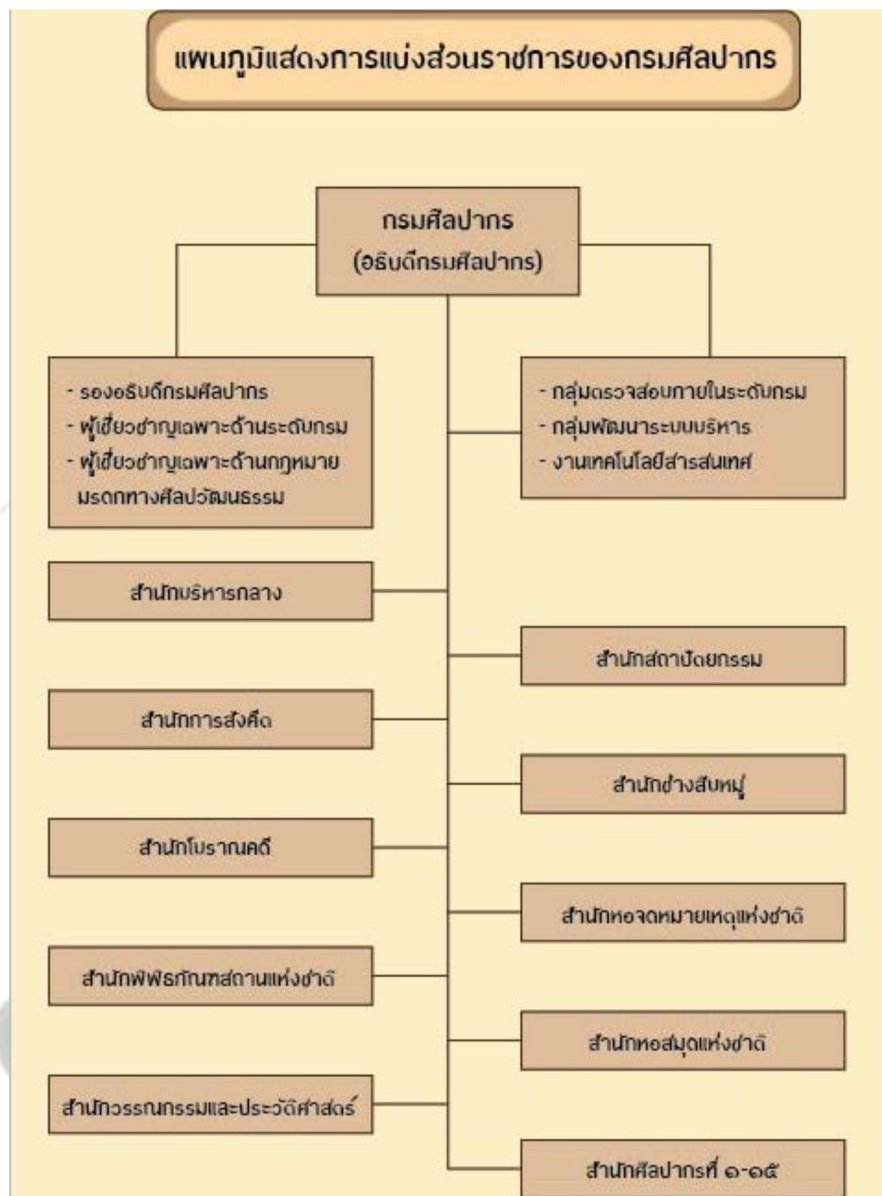
นับแต่อดีตที่ล่วงเลยมาเป็นเวลานานก่อน พ.ศ. ๒๔๕๔ มรดกศิลปวัฒนธรรมไทย โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ประวัติศาสตร์ วรรณกรรม การละคร ดนตรี ฝีมือ งานช่างประณีตศิลป์ การหอสมุด จดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ ฯลฯ อยู่ในการรับผิดชอบของหน่วยงาน กรม กระทรวงต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ไม่มีการรวบรวม จัดไว้ใน ความรับผิดชอบ ของหน่วยงานใด เป็นการเฉพาะ

จนกระทั่งในรัชสมัยของ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ ทรงเล็งเห็นความสำคัญ "มรดกศิลปวัฒนธรรม" อันเป็นรากเหง้า ของชีวิต และบ้านเมือง จึงทรงมีพระราชดำริ ให้โอนกิจการของช่างมหาดเล็ก จากกระทรวงวัง และกรมพิพิธภัณฑ์ จากกระทรวงธรรมการ มาจัดตั้งเป็น "กรมศิลปากร" เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๕๔ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๖๕ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้โอนงานพิพิธภัณฑ์ ไปอยู่ในความควบคุมดูแลของ กรรมการหอพระสมุดฯ และได้โปรดเกล้าฯ ให้ยุบกรมศิลปากรไปรวมเข้ากับราชบัณฑิตยสภา เรียกว่า "ศิลปากรสถาน"

ต่อมาภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง คือ เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๔๗๖ ก็ได้มี พระราชบัญญัติ จัดตั้งกรมศิลปากร ขึ้นมาใหม่ อีกครั้ง โดยสังกัด กระทรวงธรรมการ หลังจากนั้น ได้มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ส่วนราชการภายใน และย้ายสังกัด เพื่อความเหมาะสม หลายครั้ง จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๕๐๑ จึงได้มีพระราชบัญญัติ โอนกรมศิลปากร มาสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ และต่อมาได้โอนมาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรมซึ่งได้รับการสถาปนาขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ ถือเป็น ๑ ใน ๒๐ กระทรวงหลักของประเทศ ตามนโยบายปฏิรูประบบราชการของรัฐบาล

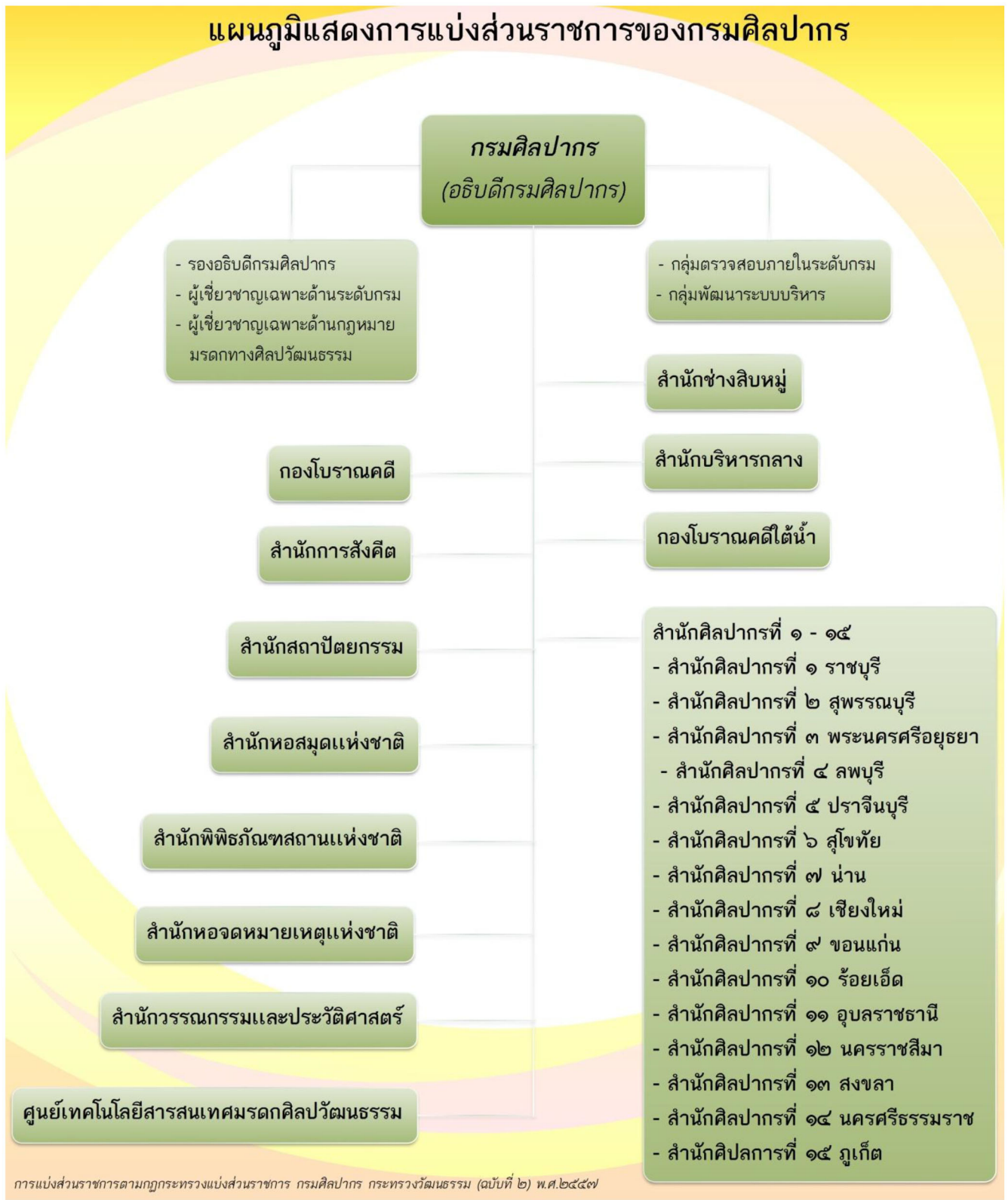
กรมศิลปากรได้ปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการใหม่ ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยยกเลิกสำนักสถาปัตยกรรมและหัตถศิลป์ และจัดตั้งหน่วยงานใหม่ขึ้นอีก ๒ สำนัก แทน คือ สำนักช่างสิบหมู่ และสำนักสถาปัตยกรรม และตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๙ ปรับปรุงโครงสร้างและการบริหารของ "สำนักงานศิลปากรที่ ๑-๑๕" ซึ่งเดิมมีฐานะเป็นหน่วยงานภายใต้สังกัดสำนักโบราณคดีเป็น "สำนักศิลปากรที่ ๑-๑๕" ขึ้นตรงต่อกรมศิลปากร รับผิดชอบดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของกรมศิลปากรในเขตพื้นที่ส่วนภูมิภาค และเมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๐ โอนย้ายสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ไปสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ตามพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. ๒๕๕๐

กรมศิลปากรมีการปรับปรุงส่วนราชการ ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ได้แบ่งส่วนราชการกรมศิลปากร เป็น ๒๔ สำนัก ดังนี้

ปัจจุบันกรมศิลปากรมีการปรับปรุงส่วนราชการใหม่ ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๗ ได้แบ่งส่วนราชการกรมศิลปากร ดังแผนภูมิแสดงการแบ่งส่วนราชการของกรมศิลปากร

➤ โครงสร้าง

ภารกิจของกรมศิลปากร เกี่ยวกับการคุ้มครอง ป้องกัน อนุรักษ์ บำรุงรักษา ฟื้นฟู ส่งเสริม สร้างสรรค์ เผยแพร่ ศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนา สืบทอดศิลปะและทรัพย์สินมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติ เพื่อธำรง

คุณค่าและเอกลักษณ์ของความเป็นชาติ อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของสังคมไทยและความมั่นคงของชาติ มีหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลศิลปวัฒนธรรมของชาติแขนงต่าง ๆ ได้แก่ งานด้านโบราณคดี ประวัติศาสตร์ พิพิธภัณฑสถานศิลปกรรม หัตถศิลป์ นาฏดุริยางคศิลป์ ด้านเอกสาร ภาษา และหนังสือ ด้านการจัดการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม

➤บทบาทหน้าที่

๑. ปกป้อง คุ้มครอง อนุรักษ์ ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณี พระราชพิธี และรัฐพิธีให้คงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติเพื่อเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศ

๒. สืบทอด สร้างสรรค์ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม

๓. ปรับเปลี่ยนระบบและกลไกการบริหารจัดการมรดกศิลปวัฒนธรรม

๔. บริหารจัดการองค์ความรู้และพัฒนามรดกศิลปวัฒนธรรมให้เป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยว

๕. จัดการศึกษาเฉพาะด้านศิลปวัฒนธรรมเพื่อการอนุรักษ์ สืบทอดและพัฒนาอย่างยั่งยืน

➤ลักษณะงานของกรมศิลปากร

ประกอบด้วยงานวิชาการและงานด้านทักษะที่ต้องอาศัยการเรียนรู้สืบทอดจากคนรุ่นหนึ่งสู่อีกคนหนึ่ง ในการดำเนินงานด้านมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติ มีทั้งงานที่ต้องดำเนินการเองและงานที่ภาคเอกชน องค์กรต่าง ๆ หรือหน่วยงานรัฐอื่นร่วมดำเนินการ และมีนโยบายให้ความร่วมมือกับต่างประเทศทั้งในรูปแบบของรัฐต่อรัฐ รัฐต่อองค์กรเอกชนของต่างประเทศ และองค์กรระหว่างประเทศ

➤วิสัยทัศน์

สถาบันหลักในการสร้างทุนทางปัญญาแก่คนไทยในด้านการอนุรักษ์และสร้างสรรค์มรดกศิลปวัฒนธรรมของชาติ

➤พันธกิจ

1. อนุรักษ์รักษาคุณค่าและเอกลักษณ์มรดกทางศิลปวัฒนธรรม
2. สืบทอดมรดกทางศิลปวัฒนธรรมให้คงอยู่สืบไป
3. สร้างคุณค่าเพิ่มจากศิลปวัฒนธรรม
4. สร้างคุณภาพมาตรฐานการบริหารจัดการศิลปวัฒนธรรม
5. กระตุ้นจิตสำนึก และสร้างค่านิยมในคุณค่ามรดกทางศิลปวัฒนธรรม

➤ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1. การพัฒนาศักยภาพ และ คุณภาพมาตรฐานในการธำรงรักษา จารีต ประเพณี การอนุรักษ์ บำรุงรักษา มรดกทางศิลปวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 2. การสร้างสรรค์ ต่อยอด เพิ่มคุณค่า มรดกทางศิลปวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 3. การพัฒนาองค์ความรู้ ถ่ายทอด เผยแพร่สู่ประชาชน

เป้าหมายในการขับเคลื่อนงานด้านมรดกวัฒนธรรมของกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม

๑. มรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติทุกแขนงได้รับการปกป้องคุ้มครองและอนุรักษ์อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ คงความเป็นของแท้ดั้งเดิมให้สืบทอดต่อไปในอนาคต
๒. มรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติ ได้รับการพัฒนาสร้างสรรค์บนหลักความถูกต้องทางวิชาการ มีคุณภาพ และมาตรฐาน สังคมและประเทศชาติได้ประโยชน์ทั้งในด้านการศึกษา เรียนรู้และด้านการท่องเที่ยวที่สร้างรายได้ให้แก่ ประเทศ
๓. มีการศึกษา ค้นคว้า วิจัยอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการพัฒนาข้อมูลทางวิชาการและสร้างผลผลิตข้อมูลในรูปแบบ ต่าง ๆ
๔. สร้างเครือข่ายทั้งที่เป็นเครือข่ายภาครัฐ เครือข่ายภาคเอกชนและเครือข่ายภาคประชาชน ให้เข้ามามีส่วนร่วม ในการปฏิบัติงาน เพื่อปกป้อง คุ้มครองและเฝ้าระวังมรดกทางศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งให้การสนับสนุนงบประมาณและ อุปกรณ์ในการทำงาน
๕. บุคลากรได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะตรงตามมาตรฐานของแต่ละสายงาน ตลอดจน ได้รับการพัฒนาให้สามารถดำเนินงานทั้งในระดับชาติและนานาชาติได้อย่างมีคุณภาพมาตรฐาน
๖. ร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและนานาชาติในการพัฒนาบุคลากร การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการ ปกป้องคุ้มครองและอนุรักษ์มรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติ

แนวทางการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ของกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม

การพัฒนาบุคลากรและโครงสร้าง กรมศิลปากรได้ทบทวนแผนอัตรากำลังและโครงสร้างบุคลากร ขณะเดียวกัน ก็คำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพบุคลากรในทุกสายงานให้มีทักษะและสมรรถนะตามมาตรฐาน ให้มีความเป็นมืออาชีพ และมีประสิทธิภาพในการทำงาน

การปกป้องคุ้มครองและการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม ด้วยการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศมรดกทางวัฒนธรรมทุกแขนงให้มีความสมบูรณ์ ทันสมัยและครบถ้วน ปกป้องคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรม ทั้งโบราณสถานและแหล่งโบราณคดีอย่างเข้มแข็ง เพื่อไม่ให้เกิดการบุกรุกทำลาย ควบคุมไปกับการดำเนินการนำโบราณสถานที่ถูกบุกรุกกลับมาเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน โดยนำมาตราทางกฎหมายไปใช้อย่างเข้มแข็ง ในกรณีที่มีการบุกรุกและครอบครองโบราณสถานที่เกี่ยวกับแหล่งน้ำ เช่นในกรณีของการบุกรุกพื้นที่ของอ่างเก็บน้ำ (บาราย) คู คลอง และคูเมือง สำหรับงานที่เกี่ยวข้องกับเอกสารโบราณหรือเอกสารหายาก ทั้งในหอสมุดแห่งชาติและหอจดหมายเหตุแห่งชาติ จะต้องดำเนินการอนุรักษ์ไว้ตามกระบวนการวิชาการให้ทันต่อเวลาและสถานการณ์ ประสานความร่วมมือดำเนินการจัดตั้งเครือข่ายหรือนำเครือข่ายที่ได้จัดตั้งไว้แล้ว ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและการปกป้องดูแลรักษามรดกทางวัฒนธรรมให้มากยิ่งขึ้น ดำเนินการจัดทำเอกสารหรือจดหมายเหตุการอนุรักษ์โบราณสถานที่เป็นมรดกโลกและโบราณสถานสำคัญของชาติให้ครบถ้วนสมบูรณ์ โดยดำเนินการในเชิงบูรณาการทางวิชาการกับสาขาที่เกี่ยวข้อง รวมถึงจัดทำ เสนอ ปรับปรุง พระราชบัญญัติ กฎหมาย กฎระเบียบต่างๆ ให้มีความทันสมัยทันยุคทันสมัย เพื่อเป็นเครื่องมือในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม

พระวิษณุ ศิลปะสุโขทัย พุทธศตวรรษที่ ๑๙ - ๒๐

การบริหารจัดการมรดกทางวัฒนธรรม ดำเนิน

การรักษาความปลอดภัยในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอสมุดแห่งชาติ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ โบราณสถานที่เป็นแหล่งมรดกโลก และโบราณสถานสำคัญ ด้วยมาตรการที่เข้มแข็ง ทั้งบุคลากร เทคโนโลยี พัฒนาการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อประสิทธิผลแก่ผู้เข้ามาใช้บริการ

งานหอสมุดแห่งชาติ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ

ดำเนินการพัฒนาระบบสืบค้นให้เป็นระบบดิจิทัล เพื่อประสิทธิภาพ การให้บริการทางเว็บไซต์ ควบคุมไปกับการกำหนดมาตรการเรื่องลิขสิทธิ์ตามมาตรฐานสากล ตลอดจนพัฒนาลักษณะทางกายภาพของหอสมุดแห่งชาติ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้มีความสะอาดและเป็นระเบียบ สวยงาม

งานช่างสิบหมู่ ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่

ภายในสำนักช่างสิบหมู่ เพื่อให้เป็นทั้งส่วนที่ปฏิบัติงาน และแหล่งเรียนรู้ทางศิลปกรรมที่เกี่ยวกับงานช่างสิบหมู่ โดยจัดสร้างอาคารหอประติมากรรมต้นแบบ สำหรับจัดแสดงงานต้นแบบในทุกแขนง

งานสถาปัตยกรรม ดำเนินการสร้างมาตรฐานใน

การออกแบบงานสถาปัตยกรรม งานอนุรักษ์สถาปัตยกรรม มัณฑนศิลป์ ทั้งในเรื่องรูปแบบรายการ ประมาณราคา

ระยะเวลา และการควบคุมงาน เพื่อเป็นองค์กรหลักทางด้านสถาปัตยกรรมในการให้บริการ และให้ความอนุเคราะห์หน่วยงานภายนอก

งานด้านนาฏศิลป์ ดนตรี ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานด้านนาฏศิลป์ และดนตรีของกรมศิลปากร เพื่อให้เป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชาติและนานาชาติ พัฒนาการบริหารจัดการโรงละครแห่งชาติอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นโรงละคร

การแสดงโขนของกรมศิลปากร ตอนยกรบ

ชั้นนำของประเทศและของภูมิภาค ในทุก ๆ ปี ให้มีการจัดงานเทศกาลละคร หรือเทศกาลโขน หรือเทศกาลการแสดง มีการวางแผนและดำเนินการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุก

งานด้านวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ ต้องมีการสร้างมาตรฐานในด้านประวัติศาสตร์ วรรณกรรม และจารีตประเพณี ให้เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการในระดับประเทศ ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า วิจัย ด้านการชำระ และการสร้างองค์ความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนมีการเผยแพร่องค์ความรู้สู่สังคมอย่างสม่ำเสมอ

งานโบราณสถานและแหล่งโบราณคดี พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศโบราณสถานและแหล่งโบราณคดีให้มีความครบถ้วน สมบูรณ์ พัฒนาระบบนำชมพื้นที่มรดกโลก โบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เพื่อประโยชน์ในด้านการศึกษาและการท่องเที่ยว ดำเนินการวางแผนมาตรการปกป้องคุ้มครองโบราณสถานและแหล่งโบราณคดี รวมถึงการบำรุงรักษา จัดทำแผนงาน/โครงการการอนุรักษ์และบูรณะตามลำดับความสำคัญ เช่น แผนแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนาอุทยานประวัติศาสตร์ เมืองประวัติศาสตร์ และโบราณสถานสำคัญของชาติ ควบคู่กับการศึกษาทางโบราณคดีอย่างเป็นระบบ ทั้งในแหล่งที่มีความสำคัญระดับชาติและระดับนานาชาติ ตลอดจนพัฒนาบุคลากรสายงานโบราณคดีและการอนุรักษ์โบราณสถานให้มีทักษะ ความรู้ในการปฏิบัติงานตรงกับสมรรถภาพที่แท้จริง

หอประติมากรรมต้นแบบ ภายในที่ทำการกรมศิลปากร

โบราณสถานในบัญชีมรดกโลก ต้องดำเนินการจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนา เพื่อให้เป็นเครื่องมือสำคัญในการทำงานที่เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน มีระบบฐานข้อมูลที่สมบูรณ์ ทั้งข้อมูลโบราณสถาน ข้อมูลวิชาการ และข้อมูลด้านการอนุรักษ์บำรุงรักษา บริหารจัดการภายในโบราณสถานให้มีความสะอาดสวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย ดำเนินการจัดกิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมทางวัฒนธรรมและกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ บริหารจัดการศูนย์ข้อมูลทางวิชาการและศูนย์บริการนักท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ ควบคุมและวางมาตรการการก่อสร้างอาคารสมัยใหม่ภายในพื้นที่โบราณสถาน เพื่อไม่ให้มีผลกระทบต่อแหล่ง ตลอดจนชี้แจงประสานงานให้ประชาชนและทุกภาคส่วนรับทราบ และยอมรับมาตรการที่กำหนดขึ้น ดำเนินการจัดทำแผนบูรณะโบราณสถาน แผนงานปรับปรุงและก่อสร้างระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ให้มีความเหมาะสมกับแหล่ง มีการวางแผนการใช้แหล่งมรดกโลกในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม และเผยแพร่ข้อมูลบนเว็บไซต์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ขณะเดียวกัน ก็ต้องมีการพัฒนาบุคลากรทั้งทางด้านวิชาการและอนุรักษ์ควบคู่ไปด้วย โดยเฉพาะทักษะด้านภาษาอังกฤษ ตลอดจนจัดทำคุณภาพมาตรฐานงานอนุรักษ์และงานวิชาการในแหล่งมรดกโลก

งานพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ปรับปรุงการจัดแสดงนิทรรศการถาวรให้มีเนื้อหาทางวิชาการที่น่าสนใจ มีความทันสมัย พัฒนาระบบฐานข้อมูลโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุให้ครบถ้วนและพัฒนาสู่ระบบดิจิทัล

สำนักศิลปากรที่ตั้งอยู่ในภูมิภาค เป็นผู้แทนของกรมศิลปากรในการบริหารจัดการภารกิจด้านต่าง ๆ ในพื้นที่รับผิดชอบ จึงจำเป็นต้องมีการเชื่อมโยงการทำงานกับสำนักส่วนกลาง เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

งานด้านต่างประเทศ ดำเนินการจัดทำโครงการความร่วมมือด้านต่าง ๆ กับนานาชาติทั้งในระดับทวิภาคี และพหุภาคี ที่ครอบคลุมเนื้อหาทางศิลปวัฒนธรรมทุกด้านของกรมศิลปากร ได้แก่ งานโบราณคดี งานพิพิธภัณฑ์ งานหอสมุด งานหอจดหมายเหตุ งานวรรณกรรม งานประวัติศาสตร์ งานสถาปัตยกรรม งานนาฏศิลป์ดนตรี และงานช่างสิบหมู่ รวมถึงการใช้ความร่วมมือทางศิลปวัฒนธรรมเป็นตัวเชื่อมโยงในเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทั้งในด้าน

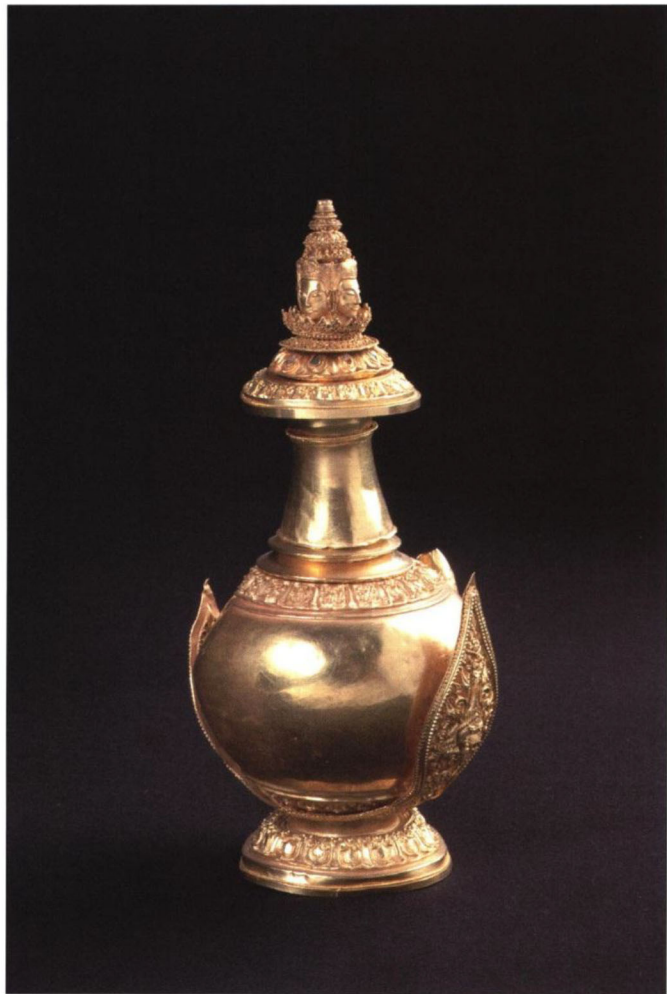
กลุ่มโบราณสถาน วัดพ่อดา อุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาท อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

การส่งเสริมการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรม การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็นภูมิปัญญาด้านวัฒนธรรมของชุมชน พร้อมกับการพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรให้มีคุณภาพ เปิดรับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานของบุคลากร ในองค์กร และต้องไม่ละทิ้งเทคโนโลยี ซึ่งในโลกปัจจุบันเป็นยุคแห่งเทคโนโลยีและการสื่อสารในระบบดิจิทัลเพื่อให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสิ่งแวดล้อม ทำให้การปฏิบัติงานของกรมศิลปากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมและการพัฒนาประเทศได้อย่างสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงวัฒนธรรม

เป้าหมายการดำเนินงานของกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรมในอนาคต

กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม เตรียมความพร้อมในการขับเคลื่อนภารกิจขององค์กร และตั้งเป้าหมายการดำเนินงานในอนาคตโดยกำหนดแผนพัฒนากกรมศิลปากรใน ๔ ด้านหลัก อย่างเป็นรูปธรรม ได้แก่ ด้านพิพิธภัณฑ์สถาน ด้านโบราณสถาน ด้านเอกสารหนังสือ และด้านศิลปกรรม

ด้านพิพิธภัณฑ์สถาน พัฒนาแหล่งเรียนรู้เดิมของกรมศิลปากร โดยกำหนดแนวทางปรับปรุงการจัดแสดง ภูมิทัศน์ และการบริการให้ได้มาตรฐานสากล ได้แก่ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนคร พัฒนาศักยภาพให้เป็นพิพิธภัณฑ์ระดับนานาชาติ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เชียงใหม่ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ รามคำแหง จังหวัดสุโขทัย พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ขอนแก่น พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ นครศรีธรรมราช พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สงขลา และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พัฒนาศักยภาพให้เป็นพิพิธภัณฑ์ชั้นนำในภูมิภาคอาเซียน สร้างแหล่งเรียนรู้แห่งใหม่สำหรับประชาชน ได้แก่ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กาญจนภิเษก ให้เป็นพิพิธภัณฑ์ด้านชาติพันธุ์วิทยา จัดสร้างคลังกลางในส่วนกลาง จำนวน ๑ แห่ง ที่ตำบลคลองห้า อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี และคลังกลางในส่วนภูมิภาค จำนวน ๔ แห่ง เพื่อเก็บรวบรวมโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ดำเนินการออกแบบอาคารจัดแสดง และกำหนดกรอบแนวคิดในการจัดแสดงนิทรรศการของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ๒ แห่ง เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับรองรับการจัดสรรงบประมาณ พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้แก่ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ บ้านเก่า จังหวัดกาญจนบุรี ปรับปรุงให้เป็นพิพิธภัณฑ์

สุวรรณภิงคารทองคำประดับอัญมณี จัดแสดง ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้านก่อนประวัติศาสตร์ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา ปรับปรุงให้เป็นพิพิธภัณฑ์ที่จัดแสดงโบราณวัตถุประเภทเครื่องทองคำ นอกจากนี้ยังวางแผนดำเนินการย้ายพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระปฐมเจดีย์ ซึ่งปัจจุบันตั้งอยู่ภายในเขตกำแพงวัดพระปฐมเจดีย์ ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมืองนครปฐม

จังหวัดนครปฐม ไปตั้งบนพื้นที่เรือนจำกลางนครปฐมแห่งเก่า บนถนนหน้าพระปฐมเจดีย์ ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากสถานที่ดั้งเดิมของพิพิธภัณฑที่ประสบปัญหา ไม่สามารถขยายพื้นที่ส่วนบริการและสถานที่ทำกิจกรรมเพื่อรองรับและอำนวยความสะดวกแก่ผู้เข้าชมได้อย่างเหมาะสม ตั้งเป้าให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านโบราณคดีและศิลปะสมัยทวารวดีที่พบในจังหวัดนครปฐม ที่มีเนื้อหาครบถ้วนสมบูรณ์ มีการนำเสนอด้วยเทคนิคที่ทันสมัยและน่าสนใจ โดยจะขอรับการจัดสรรงบประมาณ พุทธศักราช ๒๕๖๑ มีระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี

ด้านโบราณสถาน ตั้งเป้าหมายในการจัดสร้างศูนย์อนุรักษ์และจัดแสดงเส้นทางการค้าทางทะเล และโบราณคดีใต้น้ำ ตาบลพันท้ายนรสิงห์ (เรือโบราณพนมสุรินทร์) วางแนวทางการดำเนินงานในการพัฒนาศักยภาพของเมืองโบราณเวียงกุมกาม จังหวัดเชียงใหม่ และเมืองโบราณเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ขึ้นเป็นอุทยานประวัติศาสตร์ แก้ปัญหาการบุกรุกพื้นที่โบราณสถาน จัดระเบียบร้านค้าภายในพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และเมืองบริวาร ควบคู่กับการสร้างจิตสำนึกให้คนในชาติและชุมชนตระหนักถึงการเป็นเจ้าของแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรมร่วมกัน ตลอดจนผลักดันการขึ้นทะเบียนแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรมในประเทศไทย จำนวน ๕ แห่ง ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาท อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช เมืองประวัติศาสตร์เชียงใหม่ และเส้นทางอารยธรรมพม่าย พนมรุ้ง เมืองต่ำ จังหวัดนครราชสีมา ตามลำดับ

ด้านเอกสารหนังสือ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหอสมุดแห่งชาติ และหอจดหมายเหตุแห่งชาติทั่วประเทศ เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลสามารถให้บริการในระบบดิจิทัลที่ครบถ้วนสมบูรณ์

ห้องจัดแสดงนิทรรศการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เชียงใหม่

ด้านศิลปกรรม พัฒนาสำนักช่างสิบหมู่ให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ด้านงานประณีตศิลป์ของไทย และเป็นสถานที่จัดแสดงผลงานศิลปะช่างไทยในระดับอาเซียน ตลอดจนปรับปรุงโรงละครแห่งชาติ ให้มีระบบแสง - เสียงตามมาตรฐานระดับสากล

กรมศิลปากรมุ่งมั่นพัฒนางานอันเป็นภารกิจรับผิดชอบทุกด้านให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของสังคมในขณะเดียวกันก็มุ่งศึกษา วิจัย ค้นคว้า และสร้างผลผลิตที่มีประสิทธิภาพให้ทันต่อการพัฒนาของโลกยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อสนองความต้องการของประชาชนให้สามารถนำความรู้จากมรดกวัฒนธรรมในความดูแลของกรมศิลปากรไปสร้างสรรค์ต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่ม เพื่อให้ประเทศพัฒนาก้าวไกลไปพร้อมกับความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในที่สุด

พระราชบัญญัติ

ควบคุมอาคาร

พ.ศ. ๒๕๒๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๒

เป็นปีที่ ๓๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคาร และกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างในเขตเพลิงไหม้ และรวมเป็นกฎหมายฉบับเดียวกัน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา และจะใช้บังคับในท้องที่ใด มีบริเวณเพียงใด ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

สำหรับเขตท้องที่ที่ได้มีการประกาศให้ใช้บังคับผังเมืองรวมตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองหรือเขตท้องที่ที่ได้เคยมีการประกาศดังกล่าว ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้บังคับตามเขตของผังเมืองรวมนั้นโดยไม่ต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกา^๒

สำหรับอาคารสูง อาคารขนาดใหญ่พิเศษ อาคารชุมนุมคน และโรงแรมรสพ ให้ใช้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้บังคับไม่ว่าท้องที่ที่อาคารนั้นตั้งอยู่จะได้มีพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ก็ตาม^๓

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๕

(๒) พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๔

(๓) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๕๒ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

(๔) พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตเพลิงไหม้ พุทธศักราช ๒๔๗๖

(๕) พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตเพลิงไหม้ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๖/ตอนที่ ๘๐/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๑๔ พฤษภาคม ๒๕๒๒

^๒ มาตรา ๒ วรรคสอง เพิ่มโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓

^๓ มาตรา ๒ วรรคสาม เพิ่มโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓

“อาคาร” หมายความว่า ดึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน และสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ และหมายความรวมถึง

(๑) อัฒจันทร์หรือสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่นเพื่อใช้เป็นที่ชุมนุมของประชาชน

(๒) เขื่อน สะพาน อุโมงค์ ทางหรือท่อระบายน้ำ อุโมงค์ คานเรือ ท่าเรือ ท่าจอดเรือ รั้ว กำแพง หรือประตู ที่สร้างขึ้นติดต่อกับหรือใกล้เคียงกับที่สาธารณะหรือสิ่งที่สร้างขึ้นให้บุคคลทั่วไปใช้สอย

(๓) ป้ายหรือสิ่งที่สร้างขึ้นสำหรับติดหรือตั้งป้าย

(ก) ที่ติดหรือตั้งไว้เหนือที่สาธารณะและมีขนาดเกินหนึ่งตารางเมตร หรือมีน้ำหนักรวมทั้งโครงสร้างเกินสิบกิโลกรัม

(ข) ที่ติดหรือตั้งไว้ในระยะห่างจากที่สาธารณะซึ่งเมื่อวัดในทางราบแล้ว ระยะห่างจากที่สาธารณะมีน้อยกว่าความสูงของป้ายนั้นเมื่อวัดจากพื้นดิน และมีขนาดหรือมีน้ำหนักเกินกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) พื้นหรือสิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่จอดรถ ที่กักเก็บรถ และทางเข้าออกของรถสำหรับอาคารที่กำหนดตามมาตรา ๘ (๕)

(๕) สิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึงส่วนต่าง ๆ ของอาคารด้วย

“อาคารสูง”^[๔] หมายความว่า อาคารที่บุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ที่มีความสูงตั้งแต่ยี่สิบสามเมตรขึ้นไป การวัดความสูงของอาคารให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงพื้นคาบฟ้า สำหรับอาคารทรงจั่วหรือปั้นหยาให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงยอดผนังของชั้นสูงสุด

“อาคารขนาดใหญ่พิเศษ”^[๕] หมายความว่า อาคารที่ก่อสร้างขึ้นเพื่อใช้พื้นที่อาคาร หรือส่วนใดของอาคารเป็นที่อยู่อาศัย หรือประกอบกิจการประเภทเดียวหรือหลายประเภท โดยมีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในหลังเดียวกันตั้งแต่หนึ่งหมื่นตารางเมตรขึ้นไป

“อาคารชุมนุมคน”^[๖] หมายความว่า อาคารหรือส่วนใดของอาคารที่บุคคลอาจเข้าไปภายในเพื่อประโยชน์ในการชุมนุมคนที่มีพื้นที่ตั้งแต่หนึ่งพันตารางเมตรขึ้นไป หรือชุมนุมคนได้ตั้งแต่ห้าร้อยคนขึ้นไป

“โรงมหรสพ”^[๗] หมายความว่า อาคารหรือส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นสถานที่สำหรับฉายภาพยนตร์ แสดงละคร แสดงดนตรี หรือการแสดงรื่นเริงอื่นใด และมีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดให้สาธารณชนเข้าชมการแสดงนั้นเป็นปกติธุระ โดยจะมีค่าตอบแทนหรือไม่ก็ตาม

“ที่สาธารณะ” หมายความว่า ที่ซึ่งเปิดหรือยินยอมให้ประชาชนเข้าไปหรือใช้เป็นทางสัญจรได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมีการเรียกเก็บค่าตอบแทนหรือไม่

[๔] มาตรา ๔ นิยามคำว่า “อาคารสูง” เพิ่มโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓

[๕] มาตรา ๔ นิยามคำว่า “อาคารขนาดใหญ่พิเศษ” เพิ่มโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓

[๖] มาตรา ๔ นิยามคำว่า “อาคารชุมนุมคน” เพิ่มโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓

[๗] มาตรา ๔ นิยามคำว่า “โรงมหรสพ” เพิ่มโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓

“แผนผังบริเวณ” หมายความว่า แผนที่แสดงลักษณะ ที่ตั้ง และขอบเขตของที่ดินและอาคารที่ก่อสร้าง คัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้าย ใช้หรือเปลี่ยนการใช้ รวมทั้งแสดงลักษณะและขอบเขตของที่ดินสาธารณะและอาคารในบริเวณที่ดินที่ติดต่อดังกล่าวด้วย

“แบบแปลน” หมายความว่า แบบเพื่อประโยชน์ในการก่อสร้าง คัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้าย ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคาร โดยมีรูปแสดงรายละเอียดส่วนสำคัญ ขนาดเครื่องหมายวัสดุและการใช้สอยต่าง ๆ ของอาคารอย่างชัดเจนพอที่จะใช้ในการดำเนินการได้

“รายการประกอบแบบแปลน” หมายความว่า ข้อความชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับคุณภาพ และชนิดของวัสดุ ตลอดจนวิธีปฏิบัติหรือวิธีการสำหรับการก่อสร้าง คัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้าย ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารเพื่อให้เป็นไปตามแบบแปลน

“รายการคำนวณ” หมายความว่า รายการแสดงวิธีการคำนวณกำลังของวัสดุการรับน้ำหนักและกำลังต้านทานของส่วนต่าง ๆ ของอาคาร

“ก่อสร้าง” หมายความว่า สร้างอาคารขึ้นใหม่ทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นการสร้างขึ้นแทนของเดิมหรือไม่

“ดัดแปลง” หมายความว่า เปลี่ยนแปลง ต่อเติม เพิ่ม ลด หรือขยายซึ่งลักษณะขอบเขต แบบรูปทรง สัดส่วน น้ำหนัก เนื้อที่ของโครงสร้างของอาคารหรือส่วนต่าง ๆ ของอาคารซึ่งได้ก่อสร้างไว้แล้วให้ผิดไปจากเดิม และมีใช้การซ่อมแซมหรือการดัดแปลงที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ซ่อมแซม” หมายความว่า ซ่อมหรือเปลี่ยนส่วนต่าง ๆ ของอาคารให้คงสภาพเดิม

“รื้อถอน” หมายความว่า รื้อส่วนอันเป็นโครงสร้างของอาคารออกไป เช่น เสา คาน ตง หรือส่วนอื่นของโครงสร้างตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“เขตเพลิงไหม้” หมายความว่า บริเวณที่เกิดเพลิงไหม้อาคารตั้งแต่สามสิบหลังคาเรือนขึ้นไป หรือมีเนื้อที่ตั้งแต่หนึ่งไร่ขึ้นไป รวมทั้งบริเวณที่อยู่ติดต่อกภายในระยะสามสิบเมตรโดยรอบบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ด้วย

“ผู้ควบคุมงาน” หมายความว่า ผู้ซึ่งรับผิดชอบในการอำนวยการหรือควบคุมดูแลการก่อสร้าง คัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร

“ผู้ดำเนินการ” หมายความว่า เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารซึ่งกระทำการก่อสร้าง คัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารด้วยตนเอง และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งตกลงรับกระทำการดังกล่าวไม่ว่าจะมีค่าตอบแทนหรือไม่ก็ตาม และผู้รับจ้างช่วง

“ผู้ครอบครองอาคาร”^[๔] หมายความว่า รวมถึงผู้จัดการของนิติบุคคลอาคารชุดสำหรับทรัพย์สิน

ส่วนกลางตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุดด้วย

[๔] มาตรา ๔ นิยามคำว่า “ผู้ครอบครองอาคาร” เพิ่มโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓

“ผู้ตรวจสอบ”^[๕] หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม หรือผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น แล้วแต่กรณี ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามพระราชบัญญัตินี้

“นายตรวจ” หมายความว่า ผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งให้เป็นนายตรวจ

“นายช่าง”^[๑๐] หมายความว่า ข้าราชการหรือพนักงานของราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งให้เป็นนายช่าง หรือวิศวกรหรือสถาปนิกซึ่งอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง* แต่งตั้งให้เป็นนายช่าง

“ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้

“ข้อบัญญัติท้องถิ่น” หมายความว่า กฎซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจนิติบัญญัติของราชการส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบัญญัติ ข้อบังคับสุขาภิบาล ข้อบัญญัติจังหวัด ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร หรือข้อบัญญัติเมืองพัทยา เป็นต้น

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น”^[๑๑] หมายความว่า

- (๑) นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล
- (๒) นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (๓) ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
- (๔) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร
- (๕) นายกเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา
- (๖) ผู้บริหารท้องถิ่นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด สำหรับในเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง

- (๑) กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ หรือยกเว้นค่าธรรมเนียม
- (๒) กำหนดแบบคำขออนุญาต ใบอนุญาต ใบรับรอง ใบแทน ตลอดจนแบบของคำสั่งหรือแบบอื่นใดที่จะใช้ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
- (๓) กำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

[๕] มาตรา ๔ นิยามคำว่า “ผู้ตรวจสอบ” เพิ่มโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓

[๑๐] มาตรา ๔ นิยามคำว่า “นายช่าง” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓

[๑๑] มาตรา ๔ นิยามคำว่า “เจ้าพนักงานท้องถิ่น” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓